

LES FESTES *més* SOSTENIBLES

GUIES D'EDUCACIÓ AMBIENTAL 6

Presentació	3
<i>Consells per a la lectura de la guia</i>	4
Una festa és un sistema! Com funciona?	5
Com és una festa més sostenible?	5
Principis de sostenibilitat a les festes	6
Qui i com participa de les festes? Rols que es juguen	7
On es fan les festes?	10
Recursos i enginy per fer festes més sostenibles	11
Economia festiva	11
Implicació social i educació ambiental	13
Impactes ambientals de les festes	15
Llistat de comprovacions	17
Exemples de festes: casos pràctics	21
Fem festa a casa! L'aniversari dels nens, la revetlla, el Nadal...	22
La festa de l'escola, del casal, de l'esplai...	25
La festa major del poble, del barri, del carrer...	29
El festival, el concert multitudinari, les fires d'espectacles...	35
Glossari	42
Adreces i contactes d'interès	43
Web d'interès	45

Presentació

La transició cap a un model de societat més sostenible, és a dir, cap a una societat més respectuosa amb el medi ambient i més justa socialment, suposa acceptar compromisos ambientals concrets, que s'estenen a tots els àmbits de l'activitat humana.

Les festes són un dels moments més celebrats en la nostra cultura, a través de les quals commemorem fets de transcendència personal, mantenim tradicions o manifestem sentiments col·lectius. I també en aquests moments i en aquests espais és possible i necessari actuar amb la màxima coherència ambiental. Això vol dir treballar perquè la festa generi el mínim de residus possible i aquests tinguin un bon reciclatge, s'estalviïn recursos energètics, es redueixin els factors de contaminació atmosfèrica o acústica o es redueixi els risc d'accidents.

Aquesta nova Guia de la col·lecció Educació Ambiental pretén oferir informació, orientacions i consells que siguin d'utilitat pràctica per a tots aquells col·lectius, grups i entitats (esplais, escoles, grups d'amics, entitats, administracions, empreses...) que organitzen i protagonitzen actes festius, des d'una simple festa d'aniversari amb un grup d'amics fins a un macroconcert o una festa ciutadana. La Guia, elaborada pel Centre d'Estudis Ambientals i l'Oficina de Seguretat i d'Higiene Ambiental de la Universitat Autònoma de Barcelona, per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona, és un producte innovador que serà sense dubte de gran utilitat per a aquelles persones que treballen per una ciutat més sostenible.

Imma Mayol

Presidenta Comissió de Sostenibilitat i Ecologia Urbana

Consells per a la lectura de la guia

Els capítols de la guia

La festa és un sistema! Com funciona? fa una descripció analítica de la festa, els participants i el disseny del recinte festiu.

A Recursos i enginy per a fer festes més sostenibles hi trobareu idees per reduir l'impacte ambiental de qualsevol tipus de festa i suggeriments per finançar les actuacions ambientals i sensibilitzar els assistents.

Exemples de festes: casos pràctics és el capítol on us donem consells per aplicar a qualsevol festa, de la més casolana al concert multitudinari passant per les festes del barri i les festes majors.

Colors de Festa!

Els tres colors de la guia tenen un significat.

- El **TARONJA** s'utilitza per potenciar la mobilitat i el transport sostenibles i garantir la seguretat i el benestar dels assistents.
- El **VERD** dona consells adreçats a reduir la quantitat de residus generats a la festa i a minimitzar el consum energètic.
- El **LILA** està associat a la realització d'accions de comunicació i educació ambientals.

La Festa és el personatge que fa de fil conductor de la guia. Mireu-la bé en aquesta primera pàgina i aneu-la descobrint a mesura que llegiu els capítols de la guia. Us donarà bons consells!

Els mots en *cursiva* estan definits al glossari (pàgina 42)

Una festa és un sistema! Com funciona?

Com és una festa més sostenible?

Pensem en la festa com un SISTEMA en el qual es conjuguen energies socials amb recursos materials en un **ESPAI** i un **TEMPS** determinats.

S'ha d'abandonar la idea que les festes són fets excepcionals on les conductes personals no contempen els efectes sobre l'entorn. **Ja no val a dir allò "d'un dia és un dia"!**

Les festes consumeixen un **ESPAI**, l'ocupen i fins i tot el poden desordenar o decorar de tal forma que arribin a modificar-lo o transformar-lo radicalment. Amb aquesta transformació es vol aconseguir un efecte de no reconeixença d'aquest espai, tot fent que esdevingui un indret diferent i original que faciliti una percepció positiva per part dels participants.

Els actes festius tenen una durada determinada en el **TEMPS** en el trans-

En una societat de consum, una celebració s'associa a una acceleració del nivell de consum de béns i serveis.

curs de la qual es gaudeix d'una llibertat, amb altes dosis de socialització i d'imaginació, que pot ser que se'ns negui en el dia a dia.

La introducció de criteris ambientals en els actes festius s'ha de considerar en l'instant mateix en què es comença a planificar i organitzar la festa.

Els processos de relació i la receptivitat de les persones es potencien en les festes. Es propicia l'entorn ideal perquè els missatges emesos puguin ser internalitzats pels assistents. De les experiències viscudes en les festes es deriven normalment uns canvis en la socialització dels participants.

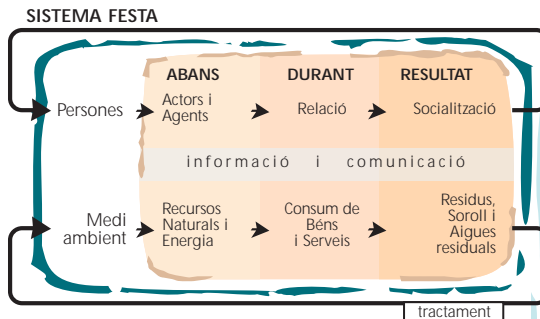
Efectes ambientals de la FESTA:

Les festes causen un desordre que es tradueix en uns efectes ambientals que s'intensifiquen encara més degut a la concentració d'aquests efectes en un temps i espai molt acotat.

- Consum de recursos i energia per proveir uns béns i serveis als assistents.
- Generació de deixalles, aigües residuals, emissions a l'atmosfera i sorolls.

Les **FESTES** es nodreixen de recursos humans i recursos naturals.

Les **PERSONES** conformen les diferents tipologies d'actors i agents que participaran a la festa i entraran en relació durant la celebració.

El **MEDI AMBIENT** proporciona els recursos i l'energia necessaris per a l'organització de les festes.

Dins el **SISTEMA FESTA** es genera i es fa circular **INFORMACIÓ** de diferent tipus. Aquesta afectarà tant la manera com els actors i agents de la festa es relacionaran com la manera en què aquests faran ús dels recursos naturals i l'energia en la preparació, el desenvolupament i l'acabament de la festa.

Principis de sostenibilitat a les festes:

Reduir la utilització d'envasos d'un sol ús.

Reutilitzar i reciclar els diferents tipus de residus.

Estalviar recursos energètics.

Reduir el consum d'aigua i la seva càrrega contaminant.

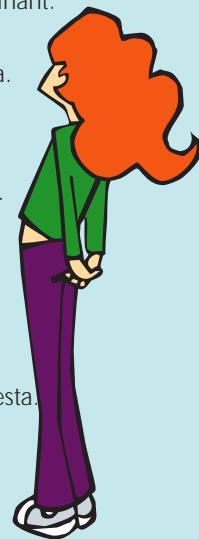
Minimitzar la contaminació acústica.

Fomentar l'educació ambiental.

Evitar el risc d'accidents.

Preveure rutes de sortida i entrada a la festa.

Fomentar l'ús del transport públic per anar i tornar de la festa.

Qui i com participa de les festes?

Rols que es juguen

A continuació us presentem un ampli llistat dels diferents rols que poden ser assumits a les festes. En grans esdeveniments es tendeix a que els diferents rols els assumeixin empreses i persones diferents. En canvi, en festes més petites, una mateixa persona pot fer una, dues o més de les tasques que hem definit.

Promotors. Estableixen les normes sota les quals la resta d'actors i agents que participin en la festa actuaran. És indispensable l'existència de la consciència de respecte ambiental entre els *promotors*, ja que són els generadors dels missatges que es difondran durant la festa i decideixen la tipologia de recursos i energia que s'utilitzaran per organitzar la festa.

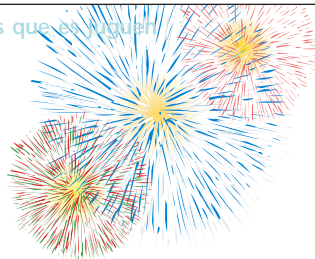
Convidats, assistents o participants actius de la festa. El seu interès principal és la recerca de relació, de divertiment i l'experimentació de sensacions, per tal que posteriorment els sigui útil de cara a la socialització amb la resta de convidats.

El tipus de festa que s'organitza condiona estretament els actors i agents implicats en l'organització i la participació en la festa.

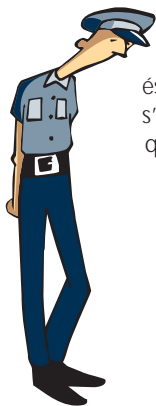
Serveis d'espectacles. Grups de música, orquestres, DJ's, titellaires, animació al carrer, grups de dansa, pallasos, pirotècnia, gegants, castellers, etc. Són els principals transmissors dels missatges que vulguin difondre els *promotors*. Són consumidors de recursos, energia i, en menor mesura, de béns i serveis de la pròpia festa.

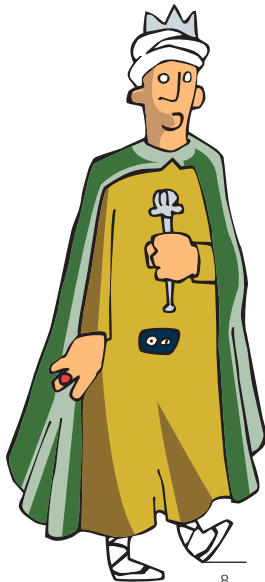

Empreses subministradores de begudes, de menjar,...

Són grans consumidors de recursos i energia. Poden tractar directament amb els usuaris o amb minoristes (*parades*). Els *promotors* haurien d'establir criteris de respecte ambiental per poder ser proveïdor de la festa. Aquests criteris es focalitzarien en la reducció del consum d'envasos d'un sol ús, el foment dels envasos retornables i en darrer terme reciclables i l'aposta pels productes produïts a la zona. El seu interès principal és crematístic, tot i que darrerament s'interessen per la imatge de la marca que representen.

La festa també és un sistema d'elevada diversitat quant al nombre i el tipus d'agents participants.

Distribuidors de begudes i menjar als consumidors (parades).

Són consumidors d'energia i recursos. Generen sovint una gran quantitat de residus. Han d'estar informats i se'ls ha de fer complir la normativa ambiental de la festa. Poden ser uns esplèndids comunicants de la política ambiental de la festa de cara als usuaris.

Personal de muntatge d'instal·lacions i manteniment i d'adequació de l'espai.

Garanteixen la provisió de serveis als usuaris de la festa. Aquesta tasca pot ser assumida per una o més empreses de serveis, que hauran d'estar correctament informades de les actuacions ambientals i de com han de col·laborar-hi.

Serveis mèdics. En les grans celebracions s'ha de comptar amb la seva presència i és important que siguin ben visibles.

Serveis de seguretat, vigilància, i control del trànsit. És important la discreció dels serveis de vigilància i de seguretat. El control del trànsit, en canvi, ha de ser ben manifest de cara a evitar l'obstaculització de les sortides i entrades a la festa tant de públic com de serveis.

Patrocinadors. El seu interès és que el producte o missatge que desitgen difondre sigui ben percebut i assimilat pels assistents a la festa.

Veïns. Poden patir efectes no buscats (sorolls, brutícia, desordres...). Normalment la percepció de la festa per part d'aquests és negativa i desitgen que aquesta no se celebri o que minvin els disturbis que ocasioni.

Administracions públiques. Interès que els assistents tinguin una bona festa, els veïns no pateixin disturbis i l'entorn no es vegi malmès.

On es fan les festes?

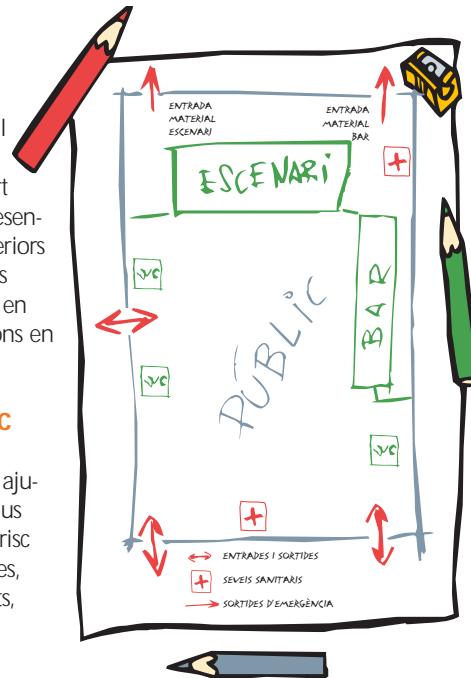
Aquestes recomanacions són bàsicament per a festes mitjanes i grans, encara que es poden adaptar a festes de petites dimensions.

Faciliteu l'accessibilitat en transport públic

En decidir la ubicació d'una festa cal tenir molt present l'accessibilitat a l'indret on es fa utilitzant el transport públic durant el temps en què es desenvolupa la festa i en les hores posteriors al seu acabament. Anuncieu algunes mesures dissuasives per al transport en cotxe privat, com serien les limitacions en la disponibilitat d'aparcament.

Detecteu les àrees de risc

Inspeccionar prèviament l'espai pot ajudar a detectar aquells punts conflictius que puguin tenir associat un major risc d'accidents: barreres arquitectòniques, desnivells al terra, superfícies lliscants, etc.

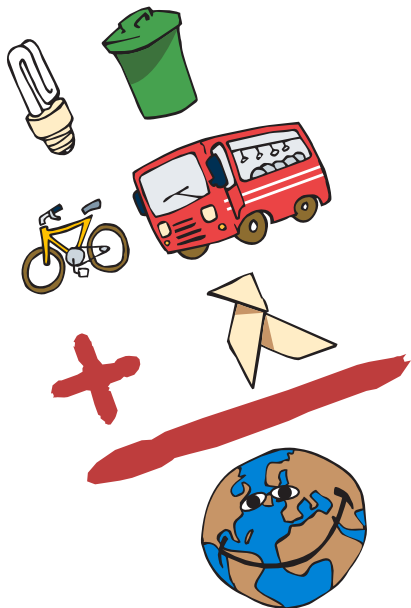
Haureu d'adoptar les mesures preventives necessàries per a la reparació d'aquests punts conflictius.

Zonifiqueu l'espai de la festa

Dissenyu el *zoning* del recinte festiu. Recordeu la dita cada cosa al seu lloc i un lloc per a cada cosa i adapteu-la al context de la festa. Assigneu un lloc per a cada servei i preveieu zones d'accés restringit als assistents. Cal minimitzar la probabilitat d'encreuament entre els itineraris que realitzaran el públic o els assistents i l'organització amb tots els seus serveis associats. És important preveure situacions d'emergència i rutes d'evacuació per a aquests casos.

Recursos i enginy per a fer les festes més sostenibles

Economia festiva

Una festa més sostenible no significa necessàriament una festa més cara. Si seguïu algunes de les recomanacions següents podreu finançar moltes de les actuacions ambientals tot garantint-ne la bona gestió econòmica.

Penseu que els assistents a la festa estaran disposats a pagar més si els ofereixu uns serveis ambientals que repercuteixin en una millor qualitat a la festa.

Negociació amb els proveïdors

Per als grans proveïdors de begudes, la festa és un negoci. Una bona negociació de l'exclusivitat d'una marca de begudes pot revertir en el finançament d'uns serveis o en l'acceptació d'uns requeriments ambientals. L'envasat a pressió o el patrocini del got reutilitzable són susceptibles de

ser matèries de negociació. També es pot pressionar mostrant que hi ha altres empreses que faciliten la venda de productes ecològics, amb distintius de garantia ambiental, o amb envàs retornable o reciclable.

De vegades són diverses *paradetes* d'associacions les que distribueixen la beguda als assistents. Una manera de finançar les iniciatives ambientals pot ser que una part del cànon que paguen aquestes *paradetes* es destini al seu propi finançament.

Els *promotors* tenen la potestat de requerir un determinat tipus d'envàs i definir la tipologia de productes sòlids permesos en la festa. Si això es fa amb una clara orientació a la reducció de residus i a la promoció de productes més ecològics, segur que s'obtindran resultats positius.

Les administracions públiques us poden donar suport!

Les administracions públiques estan interessades en que la festa tingui el menor rebuig possible. Entre els suports que es poden demanar a les administracions hi ha la demanda de subvencions, el personal de neteja, els grups de voluntaris, el mobiliari per a realitzar les recollides selectives i el seu transport.

Patrocini ambiental

El patrocini ambiental de festes és una iniciativa molt atractiva. Actuacions dirigides a la reducció de residus, com poden ser l'ús del got reutilitzable, el reciclatge de residus o la il·luminació energèticament més eficient, són exemples atractius susceptibles de rebre recolzament econòmic.

El patrocini abasta des d'una rebaixa en el preu dels serveis fins a un ingrés net de diners.

Entre els agents que no tenen incidència directament en la festa hi ha tot un ventall d'entitats que desitgen lligar la seva imatge a projectes ambientals. El camp és molt ampli!

Implicació social i educació ambiental

La festa reuneix un gran nombre de públic amb una actitud receptiva, participativa i sensible. Cal aprofitar aquestes actituds per realitzar activitats d'educació ambiental

Per tal que moltes de les iniciatives ambientals endegades el dia de la festa siguin un èxit és clau la participació activa dels assistents. Alhora és indispensable facilitar els elements i incentius necessaris perquè la gent pugui estar informada i participi en les actuacions de caràcter ambiental.

L'opció de formar un *Equip verd* que assumeixi alguna de les tasques de sensibilització ambiental és molt encertada.

Si contracteu personal per constituir l'*Equip verd*, no contempleu aquesta contractació com una despesa sense retorn. L'acció d'aquest personal pot fer reduir la generació de residus, fer més eficient la gestió de recursos, vigilar el manteniment del serveis ambientals desplegats i, fins i tot, millorar la qualitat i la percepció positiva de la festa.

En les festes grans, i també en les de mida mitjana, és molt important que els *promotors* estableixin la figura d'un *coordinador ambiental* que emprengui i coordini les accions necessàries per fer la festa més sostenible.

Vetlleu pel descans dels veïns!

Una festa organitzada amb directrius ambientals pot ser més acceptada que una festa que no tingui cap mena d'acció preventiva i correctora. De cara a reduir les resistències es pot plantejar que el veïnat sigui el destinatari d'una iniciativa ambiental derivada dels ingressos de la festa.

Els tres moments de la festa: abans, durant, després

1. Abans de la festa...

Indiqueu en el programa que la festa aposta per activitats més sostenibles. En aspectes de mobilitat, incidiu sobre la conveniència de desplaçar-se en transport públic o compartint el cotxe, i dels efectes negatius que evita.

Dissenyu i editeu tots els documents d'educació ambiental amb lemes que siguin atractius. Aproveiteu els mitjans de comunicació per introduir el concepte de l'ECO-FESTA.

Constituiu l'*Equip Verd* com a element clau que donarà suport a les iniciatives ambientals de la festa durant el seu desenvolupament.

2. Durant la festa...

Organitzeu jocs, gimcanes i altres activitats lúdiques per fomentar la participació dels assistents en algunes de les actuacions ambientals, com seria la separació dels residus en els diferents contenidors.

Si contracteu espectacles lúdics (pallassos, grups d'animació al carrer, etc.) penseu que n'hi ha molts que, a part de la vessant lúdica, tenen una component de sensibilització ambiental.

3. Acabada la festa....

Avalueu el desenvolupament de la festa i feu difusió dels resultats obtinguts a través dels mitjans de comunicació interns i locals (butlletí associació, TV, ràdio i premsa locals...).

Impactes ambientals de les festes

Les activitats festives poden generar, directament o indirectament, diferents impactes al medi ambient.

Si utilitzeu una taula d'estimació d'impactes ambientals de l'estil de la proposada podreu establir els impactes potencials de cada activitat i buscar-ne les alternatives que els minimitzin.

Taula d'estimació d'impactes ambientals

ACTIVITAT	RECURSOS UTILITZATS	IMPACTES POTENCIALS	INTERVENCIIONS PROPOSADES
 Paella multitudinària	Plats, coberts, menjar, gas/foc.	Residus	Ús de la vaixel·la reutilitzable Vaixel·la reciclable-compostable Vaixel·la de material reciclat
		Aigües	Ús de detergents biodegradables
		Sorolls	Sense efecte
		Emissions	Inapreciables
		Consum energètic	Carbó vegetal Gas natural Combustible fòssil

A la Festa major de la Universitat Autònoma de Barcelona l'ús del got reutilitzable, la recollida selectiva del vidre i de les restes orgàniques de la paella gegant són algunes actuacions ambientals que han suposat considerables reduccions de la quantitat de brossa generada pels assistents. L'any 1997 es generaren 0,5 Kg rebuig/assistent i en l'edició del 2000 tan sols 0,2 Kg rebuig/assistent. S'ha aconseguit una reducció del 60% del rebuig generat per assistent.

Dimensioneu la quantitat de residus que generareu a partir del consum dels productes que us subministren les empreses proveïdores de begudes i menjar. Decanteu-vos per l'opció que generi menys residus.

Per aconseguir que una festa sigui **més sostenible** no n'hi ha prou amb

posar tota la gamma de contenidors de recollida dels diferents tipus de residus a l'espai de la festa i recollir-los quan aquesta acabi: cal fer una bona **planificació, sensibilització** dels assistents i una tasca activa de **control, seguiment i avaluació** de la festa.

Taula per dimensionar la quantitat de residus generada

PRODUCTE	VOLUM
Begudes (p.e. cervesa)	10.000 litres

RESIDUS POTENCIALS			
			
30.303 llaunes	10.000 ampolles de vidre reciclable	30.303 ampolles de vidre reutilitzable	200 bidons reutilitzables

Alguns consells per la gestió de residus:

- Plantegen-vos tan sols recollir selectivament aquells residus per als quals hi hagi circuits definits en el vostre municipi.
- Situen els contenidors de reciclatge en bateria al costat dels de rebuig, mai un de sol.
- Senyalitzen els contenidors, utilitzen els símbols o pictogrames de reciclatge.

Llistats de comprovacions

Per facilitar la tasca als organitzadors de les festes es presenta un recull de les principals prioritats ambientals, traslladades a accions, que s'han de considerar a l'hora d'organitzar les festes. El llistat ha estat inspirat en un model americà realitzat per l'Agència de Protecció del Medi Ambient (EPA).

Poseu data a les activitats a realitzar abans, durant i després de la festa bo i assignant responsables per a cada activitat.

Reducció, reutilització i reciclatge dels residus

- ✓ Utilitzeu vaixel·la, gots i coberts reutilitzables.
- ✓ Serviu menjars sobre suports comestibles sempre que sigui possible (llesques de pa, pasta brisa, empanades, pa de pita...).
- ✓ Informeu-vos sobre les possibilitats de reciclatge de diferents materials al municipi on es fa la festa.
- ✓ Caracteritzeu el tipus i la quantitat de residus que es generaran al llarg de la festa en funció de les activitats a realitzar i els recursos utilitzats.
- ✓ Llogueu alguna empresa o acordeu la cessió amb l'ajuntament del nombre de contenidors de reforç de reciclatge i de rebuig que necessiteu.
- ✓ Reserveu els espais necessaris per situar els contenidors específics per a cada tipologia de residus
- ✓ Recol·liu conjuntament les restes del menjar i la *vaixel·la compostable* en contenidors especials.
- ✓ Calculeu el nombre d'assistents als àpats i encarregueu la quantitat necessària per evitar un excés de menjar residual.
- ✓ Acordeu amb alguna associació benèfica la donació del menjar que no s'hagi servit el dia de la festa.

Estalvi energètic

- ✓ Utilitzeu bombetes de baix consum per il·luminar els espais (decoració carrers, il·luminació estands i barraques, il·luminació serveis sanitaris...).
- ✓ Trieu emplaçaments per fer les reunions que estiguin ben il·luminats de forma natural.
- ✓ Incorporeu mecanismes per minimitzar el consum d'aigua als lavabos i a les dutxes (pol-sadors, vàlvules, reductors de cabal,...).
- ✓ En l'elaboració dels àpats aposteu per cuinar utilitzant carbó vegetal que és un recurs energètic renovable enfront del gas o de les cuines elèctriques.

Contractes amb proveïdors de productes: compres verdes

- ✓ Establiu condicions de compra amb els proveïdors apostant per aquells productes amb distintius de garantia de qualitat ambiental.
- ✓ Doneu a conèixer als proveïdors quines són les actuacions ambientals que es duran a terme a la festa i quina espereu que sigui llur participació.
- ✓ Prioritzeu la compra de begudes en envasos retornables enfront dels envasos d'un sol ús.
- ✓ Compreu productes realitzats amb material reciclat.
- ✓ Prioritzeu la compra de productes de Comerç Just.

Forest Stewardship Council

Garantia d'extracció de fustes ambientalment correcte

Consell Català Producció Agrària Ecològica

Certificat productes ecològics

Distintiu de garantia de qualitat ambiental

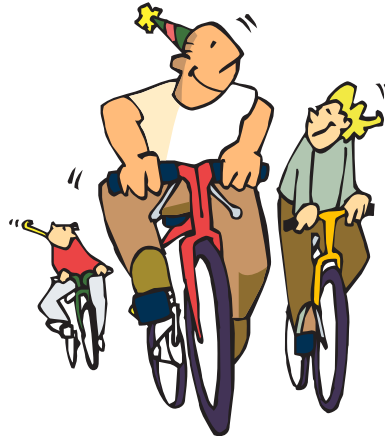
Departament de Medi Ambient

Etiqueta ecològica europea

Mobilitat: transport i seguretat

- Tingueu en compte que l'espai de la festa estigui ben connectat amb la xarxa de transports públics quan decidiu el seu emplaçament.
- Fomenteu l'ús de la bicicleta amb el condicionament d'aparcaments especials que estiguin convenientment vigilats.
- Condicioneu zones d'aparcament ben senyalitzades amb responsables que n'assegurin la bona utilització de l'espai. Reserveu places per a conductors minusvàlids.
- Definiu vies de comunicació eficients que permetin una mobilitat interna adequada per als serveis que requereixen entrar de forma periòdica o excepcional al recinte de la festa.
- Elimineu les barreres arquitectòniques i els elements que puguin obstaculitzar el trànsit de persones i vehicles a l'interior del recinte festiu.

Sensibilització i educació ambiental

- ✓ Informeu que la festa integra actuacions ambientals encaminades a fer-la més sostenible.
- ✓ Contracteu espectacles lúdics (pallassos, grups d'animació, teatre) que transmetin missatges de respecte al medi ambient.
- ✓ Formeu un *Equip verd* que s'encarregui de donar suport a les iniciatives ambientals i participi en tot el procés (formació, difusió de les iniciatives, execució, suport, etc.).

Avaluació de la festa

- ✓ Avalueu la resposta dels assistents a les iniciatives ambientals i el seu grau de satisfacció i participació en les mateixes.
- ✓ Controleu si s'ha fet una correcta separació dels residus i detecteu les causes del contingut d'impropis.
- ✓ Sol·liciteu a les empreses que gestionen la recollida dels residus les dades de quantitats de residus recollides de cada classe.
- ✓ Informeu els participants dels èxits obtinguts amb les iniciatives ambientals. Empreu els mitjans de comunicació locals (premsa, ràdio, TV, butlletins de l'associació, etc.).

Exemples de festes: casos pràctics

Fem la festa més sostenible!

Si ja sabeu quin tipus de festa voleu organitzar, tan sols haureu d'anar incorporant aquells consells que s'ajustin millor a la vostra celebració.

Planifiqueu les actuacions ambientals amb prou temps. Això facilitarà que el dia de la festa tingueu tots els recursos i la informació necessària per a la realització de les iniciatives ambientals que us havíeu proposat. En aquest capítol trobareu consells per fer més sostenibles tota mena de festes. Trieu els que s'escaiguin millor a la vostra. Sense deixar de banda els aspectes ambientals festius, recordeu en tot moment que les festes s'organitzen amb la voluntat que els participants s'ho passin bé.

*I recordeu...
Tant se val
quin sigui el tipus
de festa que organitzeu
i el nombre
de participants,
ja que els mateixos
criteris de sostenibilitat
es poden aplicar
a tot tipus de festa.*

Pinteu la vostra pròpia festa amb els consells més escaients!

Pinteu en **VERD** per reduir els residus i el consum energètic, en **TARONJA** per afavorir el transport i la mobilitat sostenibles i la seguretat i en **LILA** per fomentar l'educació ambiental a la festa.

A les festes més grans hi podreu aplicar consells dels que trobareu en els apartats dedicats a festes de dimensions més petites. Una festa gran es pot veure com una suma de petites festes!

Fem festa a casa!

L'aniversari dels nens,
la revetlla, el Nadal...

Qui, quan i on fem la festa?

Són festes casolanes que agrupen nuclis petits d'entre 10 i 50 assistents. La durada acostuma a ser d'una tarda, un matí o un vespre i els espais utilitzats són generalment interiors (un pis, una casa, una sala de festes), encara que també poden fer-se a l'exterior (un jardí, una terrassa, un pati de veïns, un casa de colònies...). Hi ha una elevada integració social, fet que facilita la introducció d'actuacions ambientals.

Ingredients: què hi ha a la festa?

Beguda, menjar, música, elements decoratius, regals d'aniversari, de Nadal, jocs per a la quitxalla...

Vetlleu pel medi ambient

Eviteu la generació de residus d'envasos d'un sol ús tot comprant les begudes en envasos de vidre retornable i/o a granel.

- Prepareu cassoles amb begudes a granel que la gent pugui servir-se amb un cullerot en gots reutilitzables.
- Fomenteu l'ús del porró, de la bóta i del càntir.
- Si no podeu evitar la compra de refrescos en envasos d'un sol ús, procureu que aquests siguin de gran volum i un cop buits separeu-los de la resta de deixalles per reciclar-los al contenidor groc dels envasos.
- Aneu a comprar portant de casa vostra un cabàs, un carretó o una bossa de drap. Així eviteu tornar a casa amb un munt de bosses de plàstic.

Utilitzeu vaixel·la, coberts i gots clàssics i vestiu la taula amb roba de festa.

- Feu servir la vaixel·la, els gots i els coberts que utilitzeu a diari per servir el menjar el dia de la festa.
- Eviteu servir el menjar en plats d'usar i llençar i les begudes en gots d'un sol ús.
- Poseu estovalles i tovallons de roba a les taules. Si no teniu prou tovallons en podeu comprar fets de material reciclat.

Reserveu alguns espais per cubells d'escombraries on llençareu, separatament, les restes de matèria orgànica, els envasos (plàstics, metàl·lics), el paper i cartró i el vidre.

Utilitzeu la imaginació i els recursos que teniu a casa per guarnir la festa!

- Elaboreu ornaments per decorar la casa amb materials que teniu per casa.
- Si compreu els ornaments, intenteu que siguin fets amb materials reciclats i que siguin durables. Així

cada any podreu aprofitar els mateixos, estalviareu diners i reduireu la generació de residus

Serviu menjars d'elaboració casolana per evitar o reduir la compra d'aliments que estiguin excessivament embolcallats.

- Serviu menjar fet a casa: pa amb tomàquet i embotit, crispetes, entrepans de pernil i formatge, amanides de pasta, macedònies de fruites, pastissos d'elaboració casolana o de pastisseria, olives, fruits secs...
- Eviteu la compra d'aliments de pastisseria industrial que estan excessivament embolcallats.

Sigueu creatius a l'hora de fer un regal!

- Regaleu algun record o alguna experiència com l'assistència a espectacles: entrades a concerts, cinema, obres de teatre, en lloc d'objectes materials.
- Si compreu regals, procureu que siguin articles respectuosos amb el medi i amb les persones, fets amb tecnologia neta o elements reciclats o reciclables i també articles de comerç just.

L'educació ambiental a la festa

Abans de la festa...

Utilitzeu el telèfon o bé el correu electrònic per convidar els amics. Si envieu invitacions de paper, que siguin de paper o cartró reciclat o confeccioneu-les vosaltres mateixos utilitzant material que tingueu per casa.

Informe sobre com arribar al lloc de la festa mitjançant la xarxa de transports públics.

(Vegeu la Guia de la Mobilitat Sostenible de l'Ajuntament de Barcelona).

Poseu en contacte els convidats que vinguin de les mateixes zones per tal que comparteixin el cotxe.

Durant la festa...

Organitzeu jocs amb els nens tot utilitzant alguns dels residus que s'hagin generat durant la preparació de la festa. A l'apartat de recursos es citen llibres on s'expliquen jocs per fer amb aquells materials que han esdevingut residus. Animeu-vos a provar-los!

També podeu fer joguines amb aquests materials. Hi ha professionals que han dissenyat tallers per fabricar joguines amb envasos metàl·lics, llaunes, etc.

Després de la festa...

Que tothom participi a deixar l'espai net i que cada tipus de residu que s'ha pensat reciclar vagi a parar al contenidor correcte. Aproveiteu aquesta activitat per sensibilitzar nens i adults de la importància del reciclatge.

La festa de l'escola, de l'esplai, del casal...

Molts dels consells que hem donat a la secció **Fem festa a casa!** també són aplicables en aquest tipus de festa. Us animem a consultar-los.

Qui, quan i on fem la festa?

A la festa hi participa un col·lectiu (escola, associació, esplais, club d'esports...) que aplega entre mig centenar i mig miler de persones. Els *promotors* haureu de tenir present, des del primer moment, totes aquelles actuacions que vulgueu realitzar per assegurar el bon funcionament de la festa sostenible i per a la coordinació entre els diferents membres de la comissió organitzadora de la festa.

Les festes acostumen a durar un dia, un matí o un vespre i, ocasionalment, poden ser d'un cap de setmana. Els espais on es desenvolupen poden ser interiors (una sala polivalent d'un poliesportiu, d'un casal d'associacions, altres zones interiors de gran superfície) i/o exteriors (una plaça, un pati de veïns, un pati de l'escola, un jardí, una casa de colònies, etc.).

Ingredients: què hi ha a la festa?

Beguda, menjar, música, elements decoratius, jocs per a la quitxalla, actuacions de grups d'animació (músics, pallasos, actors).

Vetlleu pel medi ambient

Eviteu la generació de residus d'envasos d'un sol ús bo i comprant les begudes en envasos de vidre retornable i/o a granel.

Utilitzeu sortidors a pressió per servir les begudes.

Feu servir vaixel·la reutilitzable i estovalles de roba.

- Utilitzeu els plats tradicionals de vidre o ceràmica per servir el menjar i els coberts metàl·lics.

Una opció és la *vaixel·la compostable*.

- Si feu àpats per a molta gent, utilitzeu vaixel·la feta de material compostable, que després del seu ús es llença als contenidors especials de matèria orgànica.

Reutilitzeu el got o cadascú amb el seu got.

- Utilitzeu gots de vidre o gots de plàstic dur que, un cop nets, són reutilitzables. Els gots de plàstic els podeu adquirir en algunes de les empreses citades al capítol de recursos i adreces. Aquests gots els podeu llogar als assistents (explicació del sistema de lloguer dels gots a l'apartat de la Festa multitudinària).
- Si no teniu prou vaixel·la, la podeu llogar a empreses especialitzades o podeu demanar als assistents que la duguin de casa.

Plantegeu-vos la compra d'un nombre suficient de gots reutilitzables per fer servir en tots els actes que organitzi la vostra entitat.

- Fomenteu que els convidats portin el seu got o la copa de cava de casa i incentiveu la iniciativa tot reduint els preus de les consumicions que es prenguin si utilitzen aquest got.

Compreu els ingredients per elaborar els àpats al mercat i eviteu la compra d'aliments que vinguin excessivament embolcallats.

- El sucre, la sal, els condiments, les salses... serviu-los en bols de vidre, fusta o ceràmica en lloc de comprar serveis individuals.

Separau els residus sempre que hi hagi recollida selectiva.

- Si heu fet la festa en un espai exterior (jardí, camp, etc.) que pertany als membres de l'associació o al col·lectiu organitzador, podeu plantejar-vos la realització de compost amb les restes de menjar generades a la festa. D'aquesta manera estareu reciclant un residu alhora que educareu i sensibilitzareu els participants. (Vegeu Guia del Compostatge de l'Ajuntament de Barcelona).
- Una opció a contemplar és donar el menjar que no s'ha servit durant la festa a alguna associació de serveis socials.

- Assegureu-vos de l'existència, al municipi on se celebra la festa, de circuits de recollida selectiva per als diferents materials que penseu reciclar. Si no existeixen aquests circuits, podeu contractar-la a alguna empresa. Aproveiteu l'ocasió per demanar a l'administració local que iniciï la recollida selectiva d'algun tipus de residus (matèria orgànica) que no s'estigui fent actualment.
- Fomenteu la separació dels residus tot facilitant i diferenciant els contenidors específics per a cada tipus.

Identifiqueu clarament quin tipus de residus es pot llençar a cada contenidor tot utilitzant plafons i pictogrames atractius.

L'educació ambiental a la festa

Abans de la festa...

Informeu els assistents que participaran d'una festa més sostenible.

Als cartells on s'anuncii la festa, exposeu clarament que es tracta d'una Eco-festa, Festa més sostenible, Festa sense residus, etc.

Envieu invitacions de correu electrònic a aquells convidats amb adreça electrònica.

Utilitzeu material reciclat per editar els cartells, tríptics, fulletons, etc.

Aproveiteu els mitjans de comunicació interns i locals (internet, butlletins, TV, ràdio, diaris...) per fer publicitat de la festa sostenible.

Durant la festa...

A les escoles i casals podeu fer un munt d'activitats que alhora diverteixin els nens els transmetin missatges de respecte al medi ambient:

- Passar una pel·lícula de vídeo que tracti algun tema ambiental, de dibuixos o documental, depenent de l'edat dels assistents.
- Realitzar tallers diversos de treball amb residus on els nens puguin construir les seves pròpies joguines a partir de material considerat residu tot donant-li una altra utilització.
- Contractar pallassos amb espectacles divertits que incorporin missatges de reducció, reutilització i reciclatge dels residus.
- Programar la narració de contes de temàtica ambiental que podrien explicar històries de l'entorn natural, la contaminació i la reducció dels residus.

Després de la festa...

Aprofiteu per fer una visita a alguna instal·lació de tractament de residus o a alguna *deixalleria* i aporteu-hi alguns dels residus generats a la festa o com a conseqüència de la seva preparació.

La festa major del poble, del barri, del carrer...

No oblideu que els consells que hem donat en les tipologies de festes anteriors són aplicables en aquest tipus de festa. Us recomanem que els tingueu en compte!

Qui, quan i on fem la festa?

La festa major és la més esperada per tots els veïns. La durada de la festa pot ser entre 1 o 2 dies fins més d'una setmana. Els espais on es desenvolupa la festa sovint són dispersos i a l'aire lliure. Hi ha una elevada participació de diferents actors en l'organització (associacions de veïns, entitats, administració local...). La integració social és moderada i es barregen interessos lúdics de diferents tipus. Tot això són factors que compliquen la introducció d'actuacions ambientals.

Malgrat aquestes possibles complicacions, assumir el repte d'organitzar una festa major més sostenible pot reportar molts beneficis, tant socials com ambientals!

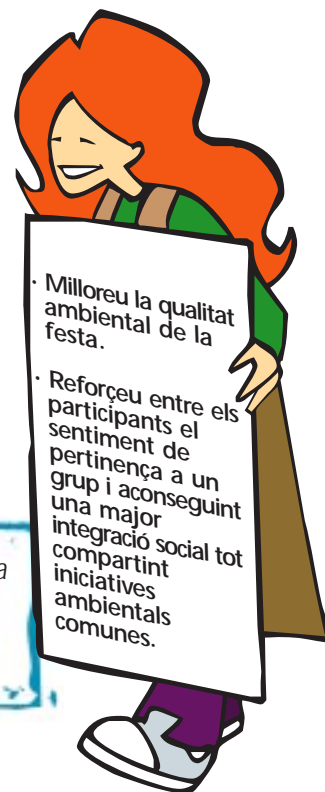
Les àrees de cultura i de medi ambient de l'ajuntament del municipi i les diferents entitats que organitzen la festa haureu de planificar juntes les activitats lúdiques i ambientals.

Ingredients: què hi ha a la festa?

Paradetes on es ven beguda, menjar, artesanies..., bars de poble o de barri que participen a la festa, espectacles musicals, orquestres, disco-mòbil, fira d'atraccions, serveis sanitaris (WC químics), jocs infantils, elements decoratius, dinars populars...

Accepteu el repte d'una festa més sostenible!

Tots en sortirem beneficiats!

Vetlleu pel medi ambient

Serviu les begudes en gots reutilitzables!

Amb el got reutilitzable es redueix el volum de residus que es generarien amb la utilització dels gots d'un sol ús. La gestió del lloguer del got reutilitzable s'explica en l'apartat de la festa multitudinària. Considereu l'ampliació del servei de lloguer de gots als bars.

Organitzeu àpats multitudinaris amb menys residus. L'arrossada, la botifarrada, la cargolada... Feu-les més sostenibles!

Tingueu en compte les **3R** en els àpats:

1. Reduïu la generació de restes de menjar: Planifiqueu bé el menú i compreu tan sols la quantitat de menjar suficient i serviu el menjar en suports comestibles del tipus llesques de pa de pagès, pa de pita o empanades, sempre que sigui possible.

2. Reutilitzeu la vaixel·la de vidre o ceràmica.

La podeu llogar, i també el servei d'un rentavaixelles portàtil per assegurar que els mateixos plats es poden anar reutilitzant al llarg de la festa. Una altra opció és gestionar amb algun bar-restaurant el servei de neteja de la vaixel·la.

3. Recicleu: Utilitzeu la *vaixel·la compostable* que es pot reciclar amb la resta de la matèria orgànica originada en l'elaboració dels àpats.

Organitzeu mercats de materials de segona mà.

Aquests mercats creen un espai de trobada entre aquells que ofereixen productes o materials que consideren no útils i aquells que els troben algun valor. Les condicions de compra s'estableixen entre les dues parts interessades (venedor i comprador) i de vegades pot consistir en un simple bescanvi.

Reforceu els serveis de recollida de contenidors i de neteja viària.

Els dies de la festa reforceu el servei de contenidors tot augmentant el nombre de contenidors de reciclatge i de rebuig. Acordeu els horaris de recollida i de neteja viària dels carrers i les places. Preveieu i faciliteu l'entrada a tots els carrers dels serveis de recollida i de neteja procurant que no hi hagi obstacles, escombraris, elements decoratius que n'impedeixin el pas.

Decoreu els carrers amb materials reciclats!

Els elements decoratius són els que confereixen l'aspecte festiu als carrers del poble o barri quan se celebren les festes. Iniciatives encaminades a la sostenibilitat decorativa consistirien a fomentar l'ús de residus (tetrabrics, llaunes, envasos, etc.) per fer les decoracions. Per a això és necessari que la comissió de festes organitzi amb temps suficient la recollida dels residus

que posteriorment s'empraran com a matèria primera per fer aquests ornaments.

En les festes majors del popular barri barceloní de Gràcia la reutilització de materials per decorar els carrers es duu a terme espontàniament ja que aporta creativitat, originalitat i alhora comporta un estalvi econòmic significatiu.

Vetlleu pel benestar, la mobilitat i la seguretat dels assistents i veïns!

Faciliteu la mobilitat als assistents i als veïns.

Els dies de festa major hi ha algunes restriccions de trànsit rodat en molts carrers. Sol· liciteu el permís necessari a l'ajuntament i aviseu els veïns del barri que es trobaran carrers tallats i faciliteu informació de rutes alternatives.

Limiteu el volum de la música.

Establiu el volum màxim acceptable per als grups de música. Planifiqueu la situació dels escenaris i l'orientació dels altaveus de forma que els veïns del carrer o la plaça en surtin el menys perjudicats possible.

L'educació ambiental a la festa

Abans de la festa...

Dissenyeu el material de difusió on s'informi de la iniciativa ecològica de la festa. Alguns conceptes que són fàcilment representables gràficament i que transmeten el concepte de sostenibilitat són: l'equilibri, l'harmonia, el cicle, etc.

Formeu un *Equip verd* de suport a les iniciatives ambientals el dia de la festa. Aquest equip s'ha de sentir participat d'aquestes intervencions, en les tasques de planificació, difusió, execució i avaluació de la festa.

Durant la festa...

Contracteu grups d'animació que organitzin espectacles que transmetin missatges ambientals centrats tant en el respecte al medi ambient com enfocats a la reducció, reutilització i reciclatge dels residus.
(Vegeu recursos i adreces al final de la Guia).

Algunes propostes...

- Obres de teatre de temàtica ambiental, naturalista...
- Cercavila de residus (tot combinant música, missatges, personatges fets amb material reciclat).
- Jocs divertits tot utilitzant residus per a la quitxalla.
- Espectacles de pallassos que diverteixen i transmeten missatges de respecte al medi ambient.
- Tallers científics d'experiments sobre nocions ambientals (ús d'energies renovables, estalvi d'aigua...).

Després de la festa...

Redacteu un informe on s'avaluin les actuacions ambientals i doneu-ne a conèixer els resultats d'aquestes en termes de reducció i reciclatge de residus als habitants del municipi.

Sol·liciteu a l'empresa que gestiona les deixalles les dades sobre la quantitat de residus recollits de forma selectiva.

Feu difusió de les dades als mitjans de comunicació i a les empreses que han participat d'una manera o altra en la iniciativa.

Criteris de sostenibilitat a l'hora de muntar paradetes:

Utilitzeu **materials** que siguin **durables** i permetin el muntatge de la parada en edicions futures.

Serviu **productes regionals** i aposteu pels de cultiu ecològic.

Serviu les **begudes a granel** amb els gots reutilitzables.

Serviu el menjar en **vaixel·la reutilitzable o compostable**.

Recicleu els envasos de vidre, els envasos de plàstic i metàl·lics, i les restes de matèria orgànica.

Disposeu d'un kit de contenidors que us faciliti la separació dels diferents residus que genereu.

Il·lumineu la parada amb **bombetes de baix consum**.

Utilitzeu **carbó vegetal** per cuinar.

La **paradeta** de l'Associació Naturalistes de Girona a les Fires de Sant Narcís de Girona el 2000 va ser dissenyada amb criteris de sostenibilitat.

El festival, el concert multitudinari, les fires d'espectacles...

Qui, quan i on fem la festa?

Són trobades que apleguen desenes de milers de persones. Es caracteritzen per la poca integració social dels participants. L'espai de celebració pot ser:

- **exterior delimitat:** recinte condicionat amb diferents ambients (zones d'acampada, zones de bar, zones de concert...).
- **exterior dispers:** similar a la festa major.

Són festes intensives que tenen un notable impacte ambiental. La durada pot variar molt: d'un dia fins a un màxim de quatre, aproximadament.

Aquests factors dificulten la introducció d'aspectes ambientals. La manca de sentiment de pertinença a l'espai complica encara més la introducció d'actuacions encaminades a fer la festa més sostenible.

Ingredients: què hi ha a la festa?

Escenaris amb grups de música, *paradetes* que ofereixen serveis diversos: menjar, begudes; venda d'articles..., zones d'acampada, zones de cuina i menjador, supermercats, serveis sanitaris (WC químics), serveis d'urgència (mèdics, seguretat),...

Aquest és el tipus de festa més complex. Tots els consells que us hem donat fins ara serveixen també per aquesta tipologia d'esdeveniments col·lectius.

El repte d'organitzar un festival més sostenible té uns beneficis assegurats:

- *Disminució de l'impacte ambiental.*
- *Augment de la socialització dels assistents.*
- *Obtenció d'un profit econòmic.*

(Vegeu Economia Festiva)

Vetlleu pel medi ambient

Reduïu el consum d'envasos d'un sol ús.

Acordeu amb les *paradetes* que serveixin begudes la utilització de sortidors a pressió, tant per servir la cervesa com els refrescos. Aquesta mesura pot ser exigida com a norma i en aquest cas caldrà negociar amb els proveïdors de begudes els termes del contracte.

Instal·leu zones d'autovenda amb menys residus.

- Aposteu per la instal·lació de màquines de vendig expenedores de begudes en envàs retornable i màquines recuperadores d'aquests envasos.
- Instal·leu màquines de cafè que tinguin l'opció de servei sense got, més barat per al consumidor que utilitza el seu propi got. Acordeu amb l'empresa que gestiona la màquina que serveixi cafè de comerç just.

Estalvieu aigua i electricitat.

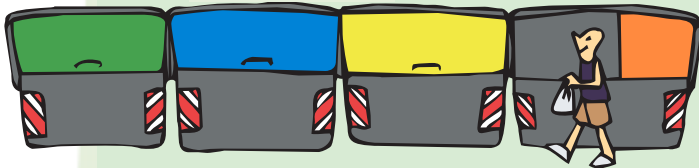
- Minimitzeu el consum d'aigua als lavabos, a les dutxes i als WC mitjançant reductors de volum de les cisternes, limitadors de cabal, temporitzadors i polsadors en les dutxes i lavabos.
- Llogueu un nombre suficient de WC químics i instal·leu-los en espais convenientment senyalitzats per evitar conductes insalubres.
- Utilitzeu bombetes de baix consum en els lavabos, en la il·luminació d'exteriors i en les *paradetes*.

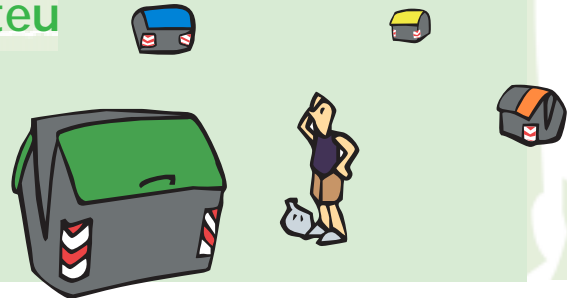
Recolliu selectivament els residus.

- Establiu els termes de la recollida (horari, vies d'accés dels camions, etc.) amb l'empresa o l'administració local que la gestionarà.
- Situeu els contenidors de recollida selectiva i de rebuig en espais on siguin ben visibles. Tingueu en compte que no impedeixin la lliure circulació dels assistents.
- Col·loqueu la bateria completa de contenidors de reciclar i de rebuig. Eviteu la dispersió de contenidors aïllats!
- Distribuiu als propietaris de les *paradetes* contenidors i bosses de deixalles suficients per llençar-hi el vidre i el rebuig. Si feu la recollida selectiva d'altres materials (paper, envasos, matèria orgànica) faciliteu-los informació referent a la situació dels contenidors i a la normativa del reciclatge.

Afavoriu

Eviteu

La gestió del got reutilitzable

- Estimeu la quantitat d'assistents a la festa i compreu el nombre de gots de plàstic dur necessaris (mínim 1 per persona).
- Munteu un nombre suficient de parades de lloguer i retorn de gots que siguin el màxim de visibles i que portin lemes a favor de la reutilització, la minimització dels residus, etc.
- Llogueu un rentavaixelles per rentar els gots que es vagin retornant o acordeu l'ús del rentavaixelles d'un restaurant-bar que sigui molt proper al lloc on es fa la festa.

CARACTERÍSTIQUES DEL GOT

Material: plàstic dur que no es trenqui en caure al terra.

Capacitat: més de 300 ml.

Apte per a serigrafia.

Apte per suportar altes temperatures.
Disseny atractiu.

Apte per al consum.

Assegureu el bon funcionament de la iniciativa del got fent una bona campanya d'informació on quedin ben definits:

- L'horari d'atenció de les parades de lloguer i retorn de gots.
- El preu del lloguer del got.

El got reutilitzable és un instrument de minimització de residus. La utilització per obtenir únicament ingressos suplementaris provocarà el rebuig dels assistents a la festa. Un bon preu de lloguer del got és de 100 Pta

Establiu l'ús del got com a norma de compliment obligatori i no accepteu la venda de begudes en gots d'usar i llençar.

Alguns lemes de reutilització serigrafats en el got:

Reutilitzar és Very Got – Girona

El Got més d'un Cop – Molins de Rei

El got en les festes majors de Catalunya

La festa de la UAB fou la primera que introduí, l'any 1998, el got reutilitzable. Des d'aleshores cada any uns 30.000 assistents fan ús d'aquest got! Actualment molts municipis de Catalunya, entre els quals hi ha Figueres, Cardedeu, Salt, Sant Cugat del Vallès... utilitzen aquest got en les seves festes majors.

Feu-lo servir vosaltres també!

Rentavaixelles portàtil i gots reutilitzables

Vetlleu pel benestar, la mobilitat i la seguretat dels assistents i veïns

Assegureu que a la festa s'hi pugui arribar amb transport públic i coordineu els horaris de la festa amb els horaris dels serveis de transport públic tot reforçant-los o ampliant-los en cas que es cregui necessari.

Habiliteu zones d'aparcament ben senyalitzades i condicionades on es reservin espais per a conductors amb minusvalidesa. Aposeu pel condicionament d'aparcaments de bicicletes, convenientment vigilats.

Garantiu una correcta i segura comunicació i mobilitat interna, tant dels organitzadors com dels proveïdors de serveis i els assistents.

Establiu canals de comunicació i mobilitat de tots els serveis de l'organització. En el decurs de la festa, i sobretot en situacions d'emergència, és vital tenir garantida la comunicació amb els equips de seguretat.

El personal de l'organització hauria de dur algun distintiu (braçalet de color, armilles de colors, etc.) que permeti la seva identificació fàcil i ràpida.

Situeu els escenaris de manera que la música dels concerts no destorbi altres participants de la festa.

En muntar els escenaris tingueu en compte l'impacte acústic. Feu una bona planificació tot considerant la situació de l'escenari, l'orientació dels altaveus, la determinació de la potència sonora i la detecció dels veïns més afectats. Informeu prèviament els veïns sobre les molèsties que se'ls ocasionarà. Instal·leu, si és possible, pantalles acústiques que esmorteixin el soroll.

Reduïu els impactes post-festa.

Acabada la festa, l'espai hauria de quedar tal com estava abans de fer-la. Contracteu amb els serveis de neteja una actuació ràpida i eficaç. En establir els contractes amb aquestes empreses, negocieu la utilització de productes que no siguin nocius per al medi ambient.

PERILLÓS PER
AL MEDI AMBIENT

L'educació ambiental a la festa

Abans de la festa...

Utilitzeu els mitjans de comunicació (premsa local, ràdio, televisió) per informar de les característiques ambientals del festival (EcoFestival, Eco-Concert, etc.).

Al tiquet d'entrada al festival indiqueu la introducció de la component ambiental a la festa i expliqueu que una part del preu de l'entrada es destina a la gestió de serveis ambientals.

Faciliteu informació de la normativa ambiental de la festa a totes les *paradetes*.

Constituiu l'*Equip Verd* que doni suport a les iniciatives ambientals abans, durant i després de la festa.

Habiliteu un *pool verd* on s'informi de les actuacions musicals i ambientals que hi haurà a la festa.

Durant la festa...

Animeu els grups de música que manifestin durant la seva actuació el seu suport a les iniciatives ambientals de la festa.

Recordeu quina és la normativa ambiental a les *paradetes* que detecteu que no la respecten. Reposeu la informació ambiental en aquelles que l'hagin exhaurit.

Amb la iniciativa del got reutilitzable s'està fent, indirectament, una tasca de sensibilització ambiental que incideix en les conductes dels assistents a la festa.

Situeu plafons informatius en les zones dels contenidors de reciclatge que indiquin clarament els tipus de residus que van a cada contenidor.

Després de la festa...

Feu un informe d'avaluació dels resultats obtinguts de les diferents iniciatives ambientals i feu-ne difusió, a través dels mitjans de comunicació, entre tots els agents que han participat directament o indirectament en la festa.

Funcions del Pool Verd

Informativa

Informació d'actes lúdics: actuacions, horaris, escenaris...

Informació d'iniciatives ambientals: got reutilitzable, recollida selectiva dels residus, ús de *vaixella compostable*...

Suport logístic

Emmagatzematge i posterior repartiment de contenidors i altres materials (al recinte, a les *paradetes*, etc.).

Punt de trobada

On es canalitzen les actuacions de l'*Equip verd* i es reben els suggeriments dels assistents.

Glossari

Coordinador ambiental: membre de l'equip promotor encarregat de gestionar les actuacions ambientals que s'introdueixen a la festa. Coordina l'equip verd i organitza el *pool verd*.

Deixalleria: instal·lació municipal on els ciutadans aporten tota mena de residus domèstics per a ser classificats i posteriorment recuperats o tractats. També es coneixen amb el nom de punts verds.

Equip verd: grup de persones que s'encarrega de donar suport a les iniciatives ambientals i formades per això.

Paradeta: instal·lació exterior on es venen begudes, menjar, artesanies als assistents a la festa.

Patrocinador ambiental: empreses, institucions públiques o altres entitats que participen aportant recursos monetaris o materials a les iniciatives ambientals a canvi d'enfortir la seva imatge verda.

Pool verd: indret on els participants poden trobar la informació, els recursos humans i materials necessaris per a assegurar l'execució de les actuacions ambientals.

Promotors: persona, grup de persones, entitats, institucions, etc. que organitzen la festa.

Vaixella compostable: plats, coberts, gots elaborats principalment amb midó de blat de moro que pot compostar-se.

Zonning: consisteix a establir la localització dels serveis (barres de bar, paradetes, serveis sanitaris, zona d'espectacles) dins el recinte festiu i definir les vies per on hauran de moure's els participants, els organitzadors i els seus serveis associats.

Adreces i contactes d'interès

Recursos d'algunes empreses o serveis que tenen experiència en organitzar esdeveniments. La llista és molt més amplia. Si voleu formar part d'aquest llistat o rebre més informació d'algun d'aquests recursos contacteu amb el Centre de Recursos Ciutat Sostenible.

Gots de plàstic reutilitzables:

MENSA

Tel. 93 314 81 11 – Fax: 93 313 12 36
A/e: mensa@men-sa.com

Plàstics de Galícia

Tel. 93 457 29 22 – 458 80 58
Fax: 207 65 15

PAM Plàstics SL

Tel. 972 26 88 10

Vaixella i bosses compostables:

Biocorp Ibérica

Tel. 943 32 68 74 – Fax: 943 32 71 91
A/e: biocorp@arrakis.es
www.biocorpeurope.com/iberica/

SAPLEX (només bosses)

Tel. 93 844 33 30 – Fax: 93 840 13 84
A/e: saplex@saplex.com

CoFresco (només bosses)

Tel. 91 323 98 00 – Fax: 91 323 98 01

Lloguer de vaixel·la de vidre:

Taller Geroni Moragas

Tel. 93 674 50 48

Taller Alba

Tel. 93 668 22 39

Taller St. Martí

Tel. 93 692 73 52

Vending

(màquines expenedores de begudes en envàs retornable i màquines recuperadores d'envasos)

DABA SA

Tel. 93 721 79 00

AUTOMÀTIC SA

Tel. 93 223 86 70

IBERVENDING

Tel. 93 721 79 70

ADELVA

Tel. 93 710 08 15

Productes de Comerç Just

SETEM

Tel. 93 441 53 35

INTERMÓN - Departament Comerç Just

Tel. 902 330 331

Tallers de reciclatge i temàtica ambiental:

Ciència Divertida

"els nens aprenen conceptes ambientals mitjançant experiments didàctics i divertits"

Tel. 93 475 01 53 – Fax: 93 475 15 61

Ecoimagina

"utilitzant la imaginació els nens construeixen joguines amb residus"

Tel. 572 22 00

Espectacles, jocs, teatre, música amb missatges ambientals:

Gargot de Joc per Guixot de 8

"un muntatge fet amb jocs, construïts amb materials reciclats, on juga tothom"

Tel. 93 812 40 89

www.guixotd8@teleline.es

Pallassos Perillassos

"diverteixen fent espectacles d'educació ambiental"

Tel. 93 731 77 11

www.terra.es/personal/peripallassos/

Scena Difusió

"narració de contes, teatre, cercaviles, espectacles d'animació sobre la temàtica del reciclatge"

Tel/Fax: 93 555 31 31

A/e: scenadifusio@arrakis.es

www.scenadifusio.es

Pepsicolen

"pallassos que fan cercaviles o espectacles musicals on animen i dinamitzen una jornada amb tot tipus de públic"

Tel. 938515156

Jocs amb residus

Martinez, A. ; (1998). **No lo Tires ¡Juega! Juguetes con materiales usados**, Editorial DIDACO, Barcelona.

Sher, B. ; (1996). **Juegos estupendos con juguetes improvisados**, Ediciones Martínez Roca, Barcelona.

Barba, C. ; Gallego, J. L. ; (1999). **Mamá quiero ser ecologista**, Plaza & Janes Editores, S. A. , Barcelona.

WEB d'interès

Tot i que en el nostre entorn ja comença a haver-hi algunes experiències de festes més sostenibles, les més remarcables i elaborades pertanyen, principalment, a l'àmbit anglosaxó. Vet aquí alguns dels exemples més interessants.

Austràlia

www.ecorecycle.vic.gov.au/litter/litter_initiatives.asp#waste_wise
"The 7 Steps to a Waste Wise Event"

www.caa.org.au/taste/lowwaste/index.html

Guies que expliquen com organitzar festivals tot introduint criteris de minimització de residus.

Molt pràctiques, amb taules i llistats de comprovació. Guies pautades.

EUA

www.uwm.edu/dept/besmart//festival/festival_frame.html
Guia universitària per a la reducció de residus per a gestors d'esdeveniments.

www.epa.gov/epaoswer/non-hw/reduce/grn-mtgs/
"It's easy being Green! A Guide to planning and conducting environmentally aware meetings and events" (1996). U. S. Environmental Protection Agency.

www.kcb.org/recycgui.html
"Summer Recycling. Guide to recycling at Chicago Summer Festival"
Cas pràctic de gestió de residus al festival d'estiu de Chicago.

Canadà

www.rco.on.ca/millennium.html
"No Waste Millenium Guide" Recycling Council of Ontario
Guia pràctica per fer festes sense residus.

www.recycleworks.org/schools/nowaste.html
Recycling and composting Program of San Mateo County
Consells casolans per reduir residus en celebracions familiars.

Informacions a Catalunya i Espanya

www.uab.es/osha/
Minimització de residus a la festa major de la UAB.

www.gobmallorca.com/comuni/991216b.htm
Consells per a un consum responsable en festes tradicionals.

www.pangea.org/edualter/actualidad/ecologia/residus8htm
Experiències a tota Europa en reducció de residus en festes.

campus.uab.es/~2067057/ambient.htm
Gestió ambiental a l'Aplec de Balenyà (Barcelona).

**Aquesta Guia d'Educació Ambiental
és una contribució al procés d'elaboració
de l'Agenda 21 de Barcelona.**

Edita:

© Ajuntament de Barcelona
Sector de Manteniment i Serveis
Direcció d'Educació Ambiental i Participació

Continguts i redacció:

Marta Rubio Blanco (Centre d'Estudis Ambientals, UAB)
Paco Muñoz Gutiérrez (Oficina de Seguretat i d'Higiene
Ambiental, UAB)

Disseny gràfic i il·lustració:

Clic Traç, sccl

Impressió:

Gramagraf, sccl

Dipòsit legal: B-20.106/01

1a edició: abril de 2001

Imprès en paper reciclat

Per a qualsevol informació adreceu-vos a:

Centre de Recursos Barcelona Sostenible

Nil Fabra, 20

08012 Barcelona

Tel: 93 237 47 43

www.bcn.es/mediambient

